

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Державне управління в АПК»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Рік навчання: 4, семестр 7,8 Кількість кредитів ECTS: 6 кредитів Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., старший викладач Дмитренко Руслан Миколайович</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>ruslandmy@ukr.net</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державне управління в АПК» є вибірковою компонентою ОПП. Загальний обсяг дисципліни 180 годин: лекції – 24 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 134 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Пререквізити: «Менеджмент», «Фінанси, гроші та кредит», «Національна економіка», «Державне та регіональне управління».

Постреквізити: «Аграрна політика та земельні відносини», «Аграрна економіка і підприємництво».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Актуальність вивчення даної дисципліни обумовлена необхідністю державного втручання в АПК через вади ринкового саморегулювання.

Державне управління в АПК – це вплив держави на діяльність суб'єктів господарювання комплексу з метою забезпечення нормальних умов функціонування ринкового механізму.

Аграрна реформа, яка здійснюється в Україні, покликана змінити особливості участі держави у господарських процесах у АПК, створити економічні умови для забезпечення високої ділової активності, підвищення ефективності виробництва та зміцнення експортного потенціалу. У зв'язку з цим особливого значення

набувають економічні, інституційні та адміністративні методи державного регулювання АПК й відповідні інструменти.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Державне управління в АПК» – розкриття методології, методики та організаційних основ державного управління АПК, підготовка ерудованих кваліфікованих спеціалістів, які повинні розуміти та обґрунтовувати державну агропродовольчу політику, вміти вирішувати загальні економічні та організаційні питання в системі управління комплексом, передбачати наслідки того чи іншого рішення, знаходити шляхи вирішення сучасних проблем продовольчої безпеки.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Державне управління в АПК» є розвиток знань студентів щодо:

- особливостей системи управління та державного регулювання АПК;
- методів, механізмів та інструментів державного управління АПК;
- проблем розвитку АПК і шляхів їх вирішення за підтримки державних органів;
- світового досвіду державного управління АПК.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Державне управління в АПК» здобувач вищої освіти повинен сформувані програмні компетентності.

інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності:

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові компетентності:

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

програмні результати навчання:

Р 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Р 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Р 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та

групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Теоретичні аспекти державного управління АПК	4	2	13
2	Фінансово-кредитне управління АПК	2	2	13
3	Податкове та бюджетне управління АПК	2	2	12
4	Цінова політика на агропродовольчому ринку та управління якістю у сільськогосподарських підприємствах	2	2	12
5	Управління розвитку підприємництва в АПК	2	2	12
6	Управління інвестиційної та інноваційної діяльності в АПК	2	2	12
7	Управління міжнародної торгівлі агропродовольчою продукцією	2	2	12
8	Управління доходів сільського населення та соціального розвитку села	2	2	12
9	Управління продовольчого ринку	2	2	12
10	Екологічна політика в аграрному виробництві	2	2	12
11	Особливості Управління розвитку АПК в умовах глобалізації та євроінтеграції	2	2	12
	Разом	24	22	134

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності. Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця, який забезпечує викладання даної навчальної дисципліни у ЗВО.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розроблення навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання навчального матеріалу (за конспектом лекцій, навчально-методичною і науковою літературою), пошук інформації в бібліотеках, мережі Інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем	35	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять)	35	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	32	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	32	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ та MOODLE
Разом		134		

Контроль результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти може здійснюватися під час аудиторних занять або поза ними у письмовій, усній або змішаній формі з поданням результату самостійної роботи здобувача або у формі тестування.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Список літератури

Основна

Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна редакція від 01.01.2020). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (поточна редакція від 01.01.2021). *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. Ст. 572. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

Земельний кодекс України : Закон від 25.10.2001 № 2768-III (поточна редакція від 13.02.2021). *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3-4. Ст. 27. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (поточна редакція від 01.01.2021). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

Про державну підтримку сільського господарства: Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>

Про скасування спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства: Лист ДФС України від 03.01.2017 р. за №8/7/99

Підтримка фермерства : Урядова програма підтримки розвитку фермерських господарств 2020 : *Інформ.-аналіт. портал АПК України*. 2020. 16 вер. URL : <https://agro.me.gov.ua/ua/pidtrimka/pidtrimka-fermerstva>

Ціни на основні види сільськогосподарської продукції : *Інформ.-аналіт. портал АПК України*. 2021. 26 лют. URL : <https://agro.me.gov.ua/ua/investoram/monitoring-stanu-apk/riven-serednozvazhenih-cin-na-osnovni-vidi-silskogospodarskoj-ekonomiki>

Андрійчук В. Г. Економіка агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 779 с.

Бакуменко В. Д., Надолішній П. І. Теоретичні та організаційні засади державного управління : навч. посіб. Київ : Міленіум, 2013. 256 с.

Головні виклики АПК у 2021 році. Agropolit.com : сайт. 2021. 1 січ. URL : <https://agropolit.com/spetsproekty/837-golovni-vikliki-apk-u-2021-rotsi-rinok-zemli-posuha-zroshennya-eksport-fermerstvo-elevatori-zovnishni-rinki-dodana-vartist-forvardi-zalznitsya-kredituvannya>

Жемойда О. В., Ярошенко О. В. Державне управління у сфері сільського господарства : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2013. 56 с.

Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки : навч. посіб. Київ : «ХайТек Прес», 2011. 428 с.

Калетнік Г. М. Виробництво та використання біопалив : підручник. Вінниця : Консоль, 2015. 405 с.

Мазур А. Г., Кафлевська С. Г., Власенко І. В., Серета Л. М. Основи підприємницької діяльності і агробізнесу : навч. посіб. Вінниця : ТД «Едельвейс і К⁰», 2008. 400 с.

Додаткова

Береженна О, Кулаківська Т Податкове регулювання агропромислового комплексу в Україні. *Фінансове право*. 2020. № 4. С. 202-206.

Бечко П. К., Барабаш Л. В., Кобилянський М. О., Нагорна Ю. І. Податкове стимулювання суб'єктів господарювання аграрного виробництва, як складова регуляторного механізму: світовий досвід. *Modern economics*. 2019. № 15. С. 13-20.

URL

: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/15-2019/bechko.pdf>

Гривківська О. В. Забезпечення фінансової безпеки сільського господарства : монографія. Тернопіль : Астон, 2012. 337 с.

Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки : навч. посіб. Київ : «ХайТек Прес», 2011. 428 с.

Калетнік Г. М., Гончарук Г. С., Довгань Ю. В. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 1. С. 7-18.

Калетнік Г.М. Диверсифікація розвитку виробництва біопалив – основа забезпечення продовольчої, енергетичної, економічної та екологічної безпеки України. *Вісник аграрної науки*. 2018. № 11. С. 169-176.

Корецький М. Х. Державне регулювання аграрної сфери у ринковій економіці : монографія. Київ : Видво УАДУ, 2002. 260 с.

Лупенко Ю. О., Андрос С. В. Банківське кредитування аграрного сектору економіки. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2019. №16. С. 196-207.

Пащенко Ю. В., Шарко І. О. Особливості формування системи управління якістю у сільськогосподарських підприємствах. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія : Економічні науки*. 2012. Вип. 2, т. 3. С. 228–232.

Пришляк Н. В., Паламаренко Я. В., Березюк С. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком взаємопов'язаних галузей з виробництва біопалива. Вінниця: ДРУК, 2020. 404 с.

Рогатіна Л. П. Особливості державного регулювання економічного розвитку на мезорівні в умовах забезпечення продовольчої безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 4. С. 77-81.

Юрчишина С. І. Фінансова складова в системі державного регулювання розвитку підприємств агропромислового комплексу України. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27, № 4. С. 118-123.

Kaletnik H., Pryshliak V. and N. Pryshliak (2019). Public Policy and Biofuels: Energy, Environment and Food Trilemma. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume X, Summer), 3(35): 479-487.

Kirieleva E. A., Shamanska, N.V. Pryshliak, I. Yu. Salkova, A. V. Kucher. (2019). Strategic Priorities and Financial Support of Ukrainian Agricultural Sector Development. *International Journal of Ecological Economics & Statistics*. Volume: 40, Issue Number: 2: 25-37.

Інформаційні ресурси

1. Презентація курсу (внутрішній сайт ВНАУ).
<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>
2. Презентації лекційного курсу (внутрішній сайт ВНАУ).
<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>
3. Конспект лекцій з дисципліни (внутрішній сайт ВНАУ).
<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>
4. Рекомендована література, що є в наявності у бібліотеці ВНАУ (внутрішній сайт ВНАУ). <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>

48-47

5. Тестові завдання з курсу «Державне регулювання та управління АПК» (внутрішній сайт ВНАУ)
<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>
6. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ, репозиторій ВНАУ).
<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/vykladatska/2014-11-13-17-48-47>

Контроль і оцінка результатів навчання

У відповідності до положення «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті», розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи – 60 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5

Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування	30
Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка, % від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно 90–100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре 75–89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно 66–74	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо 60–65	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

Незадовільно 35–59	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Недостатньо 1–34	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.